

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (esimene koda)

13. juuli 2018*

Avalik teenistus – Parlamendiliikmete registreeritud assistendid – Personalieeskirjade artikkel 24 – Abitaotlus – Personalieeskirjade artikkel 12a – Psühholoogiline ahistamine – Nõuandekomitee, mis tegeleb parlamendiliikme registreeritud assistentide poolt Euroopa Parlamendi liikmete vastu esitatud ahistamiskaebuste menetlemisega ja ahistamise ärahoidmisega töökohal – Otsus jätta abitaotlus rahuldamata – Ilmne hindamisviga – Abistamiskohustuse ulatus – Haldusmenetluse kestus – Mõistlik aeg – Nõuandekomitee koostatud aruannete edastamisest keeldumine

Kohtuasjas T-275/17,

Michela Curto, endine Euroopa Parlamendi registreeritud assistent, elukoht Genova (Itaalia), esindajad: *avocat* L. Levi ja *avocat* C. Bernard-Glanz,

hageja,

versus

Euroopa Parlament, esindajad: O. Caisou-Rousseau, E. Taneva ja M. Rantala,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 270 alusel esitatud nõue esiteks tühistada parlamendi 30. juuni 2016. aasta otsus, millega selle institutsiooni teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus jättis rahuldamata abistamisaotluse, mille hageja oli esitanud 14. aprillil 2014, ning teiseks hüvitada kahju, mida hageja väidetavalt kandis seetõttu, et nimetatud asutus eiras Euroopa Liidu personalieeskirjade artiklis 24 sätestatud abistamiskohustust eelkõige menetluse ülemäärase pikkuse tõttu,

ÜLDKOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president I. Pelikánová, kohtunikud P. Nihoul ja J. Svingens (ettekandja),

kohtusekretär: ametnik P. Cullen,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 3. mai 2018. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse

Vaidluse taust

- 1 Hageja Michela Curto võeti Euroopa Parlamendi teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse poolt tööle parlamendiliikme registreeritud assistendi ametikohale selle institutsiooni liikme M-i büroos ajavahemikuks 16. juulist 2013 kuni parlamendikoosseisu ametiaja lõpuni ehk maini 2014.
- 2 M. palus 7. novembril 2013 teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusel lõpetada hagejaga leping, tuginedes asjaolule, et viimane oli temalt luba küsimata otsustanud terve nädala jooksul mitte tööle tulla, ja sellest tulenevalt ei olnud ta täitnud oma teenistuslepingu tingimusi. Kõnealune parlamendiliige väitis oma taotluses, et kui ta hagejale seda mainis, oli see teda solvanud ja seejärel lahkunud.
- 3 Ajavahemikul 7.–24. november 2013 oli hageja haiguspuhkusel.
- 4 Hageja sai 11. novembril 2013 kirja parlamendi personali peadirektoraadi personaliarenduse direktoraadi juures asuva töölevõtmise ja üleviimise üksuse juhilt, milles teda teavitati asjaolust, et M. oli palunud teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusel lõpetada tema teenistusleping parlamendiliikme registreeritud assistendina usalduse kaotuse tõttu. Hageja lepingu lõpetamisega kaasnes etteteatamisajal töölt vabastamine.
- 5 Personali peadirektoraadi tugi- ja sotsiaalteenuste haldamise direktoraadi puhkuste osakond sai 25. novembril 2013 hagejalt arstitõendi, millega pikendati viimase haiguspuhkust 25. novembrist 15. detsembrini 2013, ning huvitatud isiku taotluse haiguspuhkuse veetmiseks Itaalias ajavahemikul 28. novembrist 15. detsembrini 2013. Sellega seoses oli üks institutsiooni meditsiinitöötaja üritanud asjatult hagejaga telefonitsi ning era- ja töömeili teel ühendust saada, et viimane võtaks puhkuste osakonnaga uuesti ühendust.
- 6 Hageja teatas 27. novembril 2013 puhkuste osakonnale, et ta on juba Itaalias.
- 7 Teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus otsustas 5. detsembri 2013. aasta otsusega lõpetada hageja leping alates 24. detsembrist 2013, võttes arvesse asjaolu, et huvitatud isik oli haiguspuhkusel 15.–24. novembrini 2013 (edaspidi „teenistuslepingu ülesütlemist kinnitav otsus“).
- 8 Personali peadirektoraadi tugi- ja sotsiaalteenuste haldamise direktoraadi direktori, kes tegutses teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusena, 9. detsembri 2013. aasta otsusega leiti, et hageja oli rikkunud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) artikli 60 teist lõiku, mida Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 131 lõike 5 alusel kohaldatakse parlamendiliikme registreeritud assistentidele ja milles on sätestatud, et „[k]ui ametnik soovib veeta [haigus]puhkuse mujal kui kohas, kus ta töötab, peab ta selleks saama ametisse nimetava asutuse või ametiisiku eelneva nõusoleku“. Nimelt ei olnud hageja selle kohta eelneva loa saamiseks taotlust esitanud ja oli ilma niisuguse eelneva loata lahkunud kohast, kus ta töötab. Neil põhjustel otsustas nimetatud direktor, et hageja 25. novembril 2013 esitatud arstitõend tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata ja sellest tulenevalt tuleb personalieeskirjade artikli 60 esimese lõigu alusel lugeda hageja puudumine ajavahemikul 25. novembrist kuni tema teenistuslepingu ülesütlemise kuupäevani ebaseaduslikuks, arvestada see maha tema iga-aastasest puhkusest ja vajaduse korral jätta ta ilma õigusest töötasule selle ajavahemiku eest.
- 9 Tugi- ja sotsiaalteenuste haldamise direktoraadi puhkuste osakond sai 16. detsembril 2013 hagejalt uue arstitõendi, mis oli väljastatud 14. detsembril 2013 ja milles kinnitati, et tal tuleb olla haiguspuhkusel ajavahemikul 14.–24. detsember 2013. Selle direktoraadi direktori, kes tegutses teenistuslepingute

sõlmimise pädevusega asutusena, 13. jaanuari 2014. aasta otsusega otsustati see arstitõend vastuvõetamatus tõttu tagasi lükata samadel põhjustel, mis on esitatud tema 9. detsembri 2013. aasta otsuses.

- 10 Hageja arst väljastas 14. detsembril 2013 arstitõendi, määrates talle haiguspuhkuse kuni 13. jaanuarini 2014.
- 11 Hageja esitas 3. veebruaril 2014 personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse 9. detsembri 2013. aasta ja 13. jaanuari 2014. aasta otsuste peale.
- 12 Hageja arst väljastas 10. veebruaril 2014 arstitõendi, määrates talle haiguspuhkuse kuni 12. märtsini 2014.
- 13 Hageja esitas 5. märtsil 2014 personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel teenistuslepingu ülesütlemist kinnitava otsuste peale kaebuse, mis registreeriti 6. märtsil 2014.
- 14 Hageja esitas oma õigusnõustajate kaudu 14. aprillil 2014 personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 ja artikli 24 alusel teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusele abitaotluse (edaspidi „abitaotlus“), põhjusel et parlamendiliikme registreeritud assistendina töötatud ajavahemikul oli M. teda „psühholoogiliselt ahistanud“ personalieeskirjade artikli 12a tähenduses, mida Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artikli 127 kohaselt kohaldatakse analoogia alusel parlamendiliikme registreeritud assistentidele. Hageja kaks teist kolleegi esitasid samal ajal samade õigusnõustajate kaudu analoogsed abitaotlused, mida teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus käsitles koos.
- 15 Abitaotluses palus hageja teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusel algatada faktide tuvastamiseks haldusjuurdlust, viia ta üle teisele töökohale, et juhul, kui teenistuslepingu ülesütlemist kinnitav otsus tagasi võetakse või tühistatakse, ei peaks ta M-iga uuesti kokku puutuma, ning võtma kõik muud asjakohased meetmed, näiteks sanktsioonid M-i suhtes, teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse kiri, milles tunnistatakse hageja psühholoogilist ahistamist, rahaline tugi, et ta saaks tagada oma kaitse, tema ravikulude katmine ja konkreetsed toimingud, takistamaks selliste olukordade kordumist tulevikus.
- 16 Oma abitaotluse põhjenduseks esitas hageja kirjalikud tunnistused kolmelt parlamendiliikme registreeritud assistendilt, kes olid varem M-i teenistuses olnud ja kelle hulgas olid ka need kaks parlamendiliikme registreeritud assistenti, kes olid esitanud abitaotlused samal ajal kui temagi. Need tunnistajad kinnitasid, et M-i käitumine hageja suhtes oli olnud sobimatu: üleolev, alandav, ähvardav, ignoreeriv, solvav ja karjuv. Hageja kirjeldas ka teatavaid juhtumeid, mis leidsid aset ajal, kui ta oli teenistuses parlamendiliikme registreeritud assistendina. Lisaks selgitas ta, et see, kuidas M. teda kohtles, oli tekitanud talle 6. novembril 2013 paanikahoo ja ta oli pöördunud parlamendi meditsiiniteenistuse poole, kus teenistuse arst soovitas tal puhata. Ta selgitas, et järgmisel päeval oli tema isiklik arst määranud talle „töökohal toimuvast ahistamisest tingitud äreva dekompensatsiooni tõttu“ haiguspuhkuse, mis põhjendab „töövõimetust kuni 15. detsembrini 2013“.
- 17 Teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse sõnul oli personali peadirektoraadi peadirektor (edaspidi „personali peadirektor“) 22. mail 2014 „edastanud hageja toimiku“ nõuandekomiteele, mis tegeleb parlamendiliikme registreeritud assistentide poolt Euroopa Parlamendi liikmete vastu esitatud ahistamiskaebuste menetlemisega ja ahistamise ärahoidmisega töökohal (edaspidi „nõuandekomitee“), mis oli hiljuti loodud parlamendi juhatusel 14. aprilli 2014. aasta otsusega sise-eeskirja kohta, millega loodi nõuandekomitee, mis tegeleb parlamendiliikme registreeritud assistentide poolt Euroopa Parlamendi liikmete vastu esitatud ahistamiskaebuste menetlemisega ja ahistamise ärahoidmisega töökohal (edaspidi „sise-eeskiri“). See komitee koosneb viiest liikmest, kelle nimetab parlamendi president. Komitee esimees ja kaks liiget nimetatakse kvestorite hulgas, samas kui parlamendiliikme

registreeritud assistentide komitee nimetab ühe liikme ning administratsiooni esindab töökohal ahistamise ärahoidmisega tegeleva nõuandekomitee esimees, nagu on kehtestatud parlamendi 21. veebruari 2006. aasta otsusega.

- 18 Parlamendi peasekretär (edaspidi „peasekretär“), kes tegutses teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus asutusena, jättis 17. juuni 2014. aasta otsusega 3. veebruari 2014. aasta kaebuse põhjendamata tõtu rahuldamata.
- 19 Nõuandekomitee kuulus ära hageja, M-i ja kaks teist endist parlamendiliikme registreeritud assistenti, kes väitsid end olevat M-i poolse psühholoogilise ahistamise ohvrid.
- 20 Parlamendi kvestorite kogu arutas 15. juulil 2014 kinnisel koosolekul konfidentsiaalset aruannet, mille nõuandekomitee oli 24. juunil 2014 sise-eeskirjade artikli 10 alusel vastu võtnud (edaspidi „24. juuni 2014. aasta aruanne“) ja mis nägi ette, et „komitee esitab kvestoritele konfidentsiaalse aruande“, mis sisaldab järgmist: „süüdistuste kirjeldus“, „menetluse kulg“, „komitee järeldused“ ja „ettepanekud võetavate meetmete kohta ning vajaduse korral taotlus juhiste saamiseks, et viia läbi põhjalik uurimine“. Selles kontekstis vahetas kvestorite kogu arvamusi selle komitee esitatud järelduste projekti kohta ja otsustas ühehäälselt, et puudus vajadus näha ette muude meetmete võtmine kõnealuse juhtumi osas.
- 21 Peasekretär, kes tegutses teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusena, jättis 16. juuli 2014. aasta otsusega 6. märtsi 2014. aasta kaebuse rahuldamata, põhjendusel et teenistuslepingu ülesütlemist kinnitava otsuse osas oli see hiline ja sellest tulenevalt vastuvõetamatu, kuna hageja oli abitaotluses tunnistanud 11. novembri 2013. aasta otsuse kättesaamist. Kuid lepingu ülesütlemise kuupäeva osas rahuldab peasekretär kaebuse osaliselt, otsustades, et see jõustub 27. detsembril 2013, mitte 24. detsembril 2013.
- 22 Nõuandekomitee teavitas 4. novembril 2014 hagejat kvestorite kogu järeldustest.
- 23 Hagiavalduses, mis saabus Euroopa Liidu Avaliku Teenistuse Kohtu kantseleisse 27. oktoobril 2014 ja mis registreeriti numbriga F-125/14, palus hageja eelkõige tühistada teenistuslepingu ülesütlemist kinnitav otsus.
- 24 Personali peadirektor, kes tegutses teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusena, jättis 12. novembril 2014 abitaotluse põhjendamata tõttu rahuldamata (edaspidi „esimene abistamisest keeldumise otsus“).
- 25 Peasekretär, kellele hageja esitas 12. veebruaril 2015 personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse, otsustas 2. juunil 2015 tühistada esimese abistamisest keeldumise otsuse ja saata hageja juhtumi uuesti nõuandekomiteele, teavitades viimast siiski sellest, et abitaotluse kohta võetakse vastu uus otsus.
- 26 Avaliku Teenistuse Kohus jättis 25. novembri 2015. aasta määrusega Curto vs. parlament (F-125/14, EU:F:2015:142) hageja teenistuslepingu ülesütlemist kinnitava otsuse peale esitatud hagi ilmselge vastuvõetamata tõttu läbi vaatamata.
- 27 Parlamendi president, olles tutvunud nõuandekomitee uute järeldustega, andis 22. detsembril 2015 sise-eeskirjade, mida on muudetud parlamendi juhatuse 6. juuli 2015. aasta otsusega, artikli 10 alusel, mille kohaselt esitab nõuandekomitee oma konfidentsiaalse aruande parlamendi presidendile, mitte enam kvestoritele, hagejale teada, et käitumine, mida hageja abitaotluses kirjeldas, ei viita tema arvates parlamendiliikme sobimatule käitumisele parlamendiliikme registreeritud assistendi suhtes ning ta saadab selle toimiku teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusele abitaotluse kohta otsuse tegemiseks (edaspidi „presidendi põhjendatud otsus“).

- 28 Parlamendi president, kellel on sise-eeskirjade (muudetud parlamendi juhatus 6. juuli 2015. aasta otsusega) artikli 12 alusel pädevus teha „[nõuande]komitee järelduste põhjal“ „põhjendatud otsus selle kohta, kas ahistamine on tõendatud“ ja vajaduse korral pädevus määrata „asjaomasele parlamendiliikmele karistus vastavalt Euroopa Parlamendi [8. koosseisu (2009–2014)] kodukorra artiklitele 11 ja 166“, on nimelt arvamisel, et karm („harsh“) keelekasutus ja kõrgendatud hääletoon ei ole parlamendiliikmete tegevusega seotud pingelolukordades haruldased. Oma töösuhte lähedusest ja intensiivsusest tingitult ei ole haruldane ka see, kui parlamendiliikmed võtavad oma registreeritud assistentidega nädalavahetustel ja puhkuste ajal telefoni teel ühendust. Seega leiab parlamendi president, et mis puudutab telefonikõnesid, mida teatavad hageja sõbrad tunnistajatena pealt kuulsid ja mille käigus M. oli teinud hageja kohta vulgaarseid või isegi solvavaid märkusi, siis isegi kui tegemist oli üksikjuhtumitega, võisid need olla õigustatud kiireloomuliste tööküsimustega ja asjaoluga, et M. ei olnud rahul hageja töötulemustega.
- 29 Lisaks leidis parlamendi president, et abitaotluses kirjeldatud asjaolusid oleks pidanud hindama hageja ja M-i lähedase ja familiaarse suhte kontekstis, kuna nad tundsid teineteist juba aastaid, sest M. oli hageja ühe sõbranna ema. Seega võis värvikas väljendusviis, mida M. vahel oma suhtluses hagejaga kasutas, viidata parlamendi presidendi arvates nende lähedasele suhtele. Lisaks esines oktoobris 2013 pingeid M-i, hageja ja kahe teise registreeritud assistendi vahel, kes soovisid ilmselt, et nende teenistuslepingud üles öeldaks. Selles kontekstis oli vestlus M-i teadmata salvestatud, mis parlamendi presidendi arvates võib üles kütta mis tahes tööõhkkonna mis tahes töökohal.
- 30 Seega tegi parlamendi president oma põhjendatud otsuses järelduse, et M-i käesoleval juhul käsitletavat käitumist ei saa pidada liiale minevaks parlamendiliikme ja tema registreeritud assistendi töösuhtest tuleneva konkreetse töö kontekstis ning et sellest tulenevalt ei oleks tavapäraselt tundlik ja selle konkreetse töö kontekstiga kursis olev väline vaatleja järeldanud, et niisugune käitumine võiks kahjustada hageja isiksust, väärikust või füüsilist ja psühholoogilist terviklikkust personaleeskirjade artikli 12a tähenduses.
- 31 Lõpetuseks märkis parlamendi president oma põhjendatud otsuses, et 5. märtsil 2014 teenistuslepingu ülesütlemist kinnitava otsuse peale esitatud kaebuses, st enne abitaotluse esitamist 14. aprillil 2014 ei olnud hageja psühholoogilise ahistamise väidet tõstatanud.
- 32 Olles esimese kirja saatnud aadressil, kus hageja enam ei elanud, andis personali peadirektor hageja õigusnõustajatele 25. veebruaril 2016 saadetud kirjas hagejale võimaluse esitada oma seisukohad põhjendatud otsuse kohta 1. aprilliks 2016, enne kui ta teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusena teeb abitaotluse kohta lõpliku otsuse.
- 33 Oma 30. märtsil 2016 esitatud seisukohtades vaidleb hageja presidendi põhjendatud otsuses toodud esialgsele analüüsile vastu.
- 34 Personali peadirektor, kes tegutses teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusena, jättis 30. juuni 2016. aasta otsusega abitaotluse rahuldamata, võttes sisuliselt üle parlamendi presidendi põhjendatud otsuses sisalduva analüüsi (edaspidi „teine abistamisest keeldumise otsus“).
- 35 Hageja esitas 27. septembril 2014 personaleeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse teise abistamisest keeldumise otsuse peale.
- 36 Peasekretär, kes tegutses teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusena, jättis 31. jaanuari 2017. aasta otsusega 27. septembri 2016. aasta kaebuse rahuldamata (edaspidi „kaebuse rahuldamata jätmise otsus“), rõhutades, et vaidlusalused sündmused toimusid M-i ja hageja vahelises pingelises kontekstis. Seega oli peasekretär arvamisel, et kuigi karm keelekasutus on iseenesest taunitav, on poliitika stressirohkes keskkonnas samas mõnikord keeruline niisugusest keelekasutusest hoiduda. Lisaks olid telefonikõned hagejale pulmades ajal ja nädalavahetusel – nagu need, mida nimetati abitaotluses – põhjendatud kiireloomulise tööga, kuna peasekretär rõhutab, et parlamendiliikmete

registreeritud assistendid peavad vahel töötama väljaspool tööaega ja nädalavahetustel. Lisaks leidis peasekretär, et asjaolu, et M., kes sel ajal oli parlamendiliige, ei olnud rahul hageja töötulemustega, lihtsalt võimendas juba pingestatud olukorda eeskätt suure töökoormusega ajavahemikel.

Menetlus ja poolte nõuded

- 37 Hageja esitas käesoleva hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 10. mail 2017.
- 38 Hageja andis 25. mai 2017. aasta kirjas Üldkohtule teada, et ta ei soovi, et kohtuasi teda puudutavas osas oleks anonüümne. Ta palus seetõttu Üldkohtul vältida anonüümsust, mida see esialgu oli omal algatusel otsustanud talle anda; kohus rahuldas selle taotluse.
- 39 Üldkohtu (esimene koda) 12. juuli 2017. aasta otsusega andis kohus ettekandja-kohtunikule ülesande uurida võimalusi lahendada vaidlus kompromissiga vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artiklile 50a ja Üldkohtu kodukorra artikli 125a lõikele 3. Kuna hageja keeldus sellise võimaluse kasutamisest, tunnistas Üldkohus selle menetluse luhtunuks.
- 40 Menetlust korraldava meetmena paluti Üldkohtu kantselei 20. juuli 2017. aasta kirjas parlamendil esitada 24. juuni 2014. aasta aruanne, mis oli esitatud kvestorite kogule, ja vastata teatavatele küsimustele, eelkõige küsimusele, kas teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus oli jätkuvalt kohustatud täitma personalieeskirjade artiklis 24 ette nähtud abistamiskohustust, kui abitaotluse esitamise kuupäevaks oli asjaomane teenistuja mitu kuud tagasi institutsiooni teenistusest lahkunud ja sellest tulenevalt ei olnud see teenistuja enam institutsiooniga töösuhte kaudu seotud. Hagejal paluti omalt poolt selgitada, millist laadi isiklikud suhted olid tal M-iga paljude aastate jooksul enne teenistusse asumist.
- 41 Pooled täitsid menetlust korraldavad meetmed määratud tähtaja jooksul. Siiski palus parlament oma 10. augusti 2017. aasta vastuses, et 24. juuni 2014. aasta aruannet, mida ta keeldus edastamast, käsitataks konfidentsiaalsena kodukorra artikli 103 tähenduses ja sellest tulenevalt ei tohiks hagejal olla õigust sellega tutvuda.
- 42 Menetlust korraldava meetmena paluti Üldkohtu kantselei 25. augusti 2017. aasta kirjas parlamendil eelkõige selgitada Üldkohtule, kas nõuandekomitee uued järeldused, mis edastati parlamendi presidendile ja millele viimane tugines oma 22. detsembri 2015. aasta põhjendatud otsuses, olid võetud vastu aruande kujul sarnaselt 24. juuni 2014. aasta aruandele, mis esitati kvestorite kogule, ja vajaduse korral see aruanne esitada.
- 43 Parlament kinnitas 8. septembri 2017. aasta kirjas eelkõige seda, et nõuandekomitee oli tööpoolest 29. oktoobril 2015 võtnud vastu teise aruande (edaspidi „29. oktoobri 2015. aasta aruanne“), kuid andis Üldkohtule teada, et ka menetluse selles etapis ei saa ta seda aruannet edastada, kuna see peab jääma hageja suhtes konfidentsiaalseks.
- 44 Üldkohtu 2. oktoobri 2017. aasta määrusega tegi Üldkohus kodukorra artikli 92 lõike 3 alusel parlamendile korralduse esitada Üldkohtu kantselei määratud tähtjaks 24. juuni 2014. aasta ja 29. oktoobri 2015. aasta aruanded, mida parlament oli Üldkohtu menetlust korraldavatele meetmetele vastates keeldunud esitamast, täpsustades siiski, et neid dokumente hagejale menetluse selles etapis ei edastata.
- 45 Parlament esitas 24. juuni 2014. aasta ja 29. oktoobri 2015. aasta aruanded 12. oktoobril 2017.

- 46 Hageja palus 13. oktoobril 2017 repliigist eraldi dokumendiga Üldkohtul tagada, et tema õigus tõhusale kohtulikule kaitsele oleks tagatud, tehes 24. juuni 2014. aasta ja 29. oktoobri 2015. aasta aruanded talle teatavaks. Lisaks palus ta Üldkohtul vajaduse korral nõuda, et parlament esitaks haldusjuurdluse käigus nõuandekomitee koostatud võimalikud aruanded või tunnistajate ärakuulamise protokollid ning kvestorite kogu poolt 15. juulil 2014 tema suhtes tehtud järeldused.
- 47 Pärast menetluskirjalike teistkordset vahetamist lõpetati kirjalik menetlus 4. detsembril 2017.
- 48 Leides, et 24. juuni 2014. aasta ja 29. oktoobri 2015. aasta aruanded on vaidluse lahendamiseks asjakohased ega ole hageja suhtes konfidentsiaalsed, eelkõige seetõttu, et nõuandekomitee poolt haldusjuurdluse käigus kogutud kaks tunnistust ei olnud hageja suhtes konfidentsiaalsed, kuna kaks asjaomast tunnistajat ise olid esitanud temaga analoogse abitaotluse ja nõustunud käesoleva hagi huvides talle oma kirjalikud tunnistused edastama, otsustas Üldkohus 18. detsembril 2017, et kodukorra artikli 103 lõike 3 alusel tuleb need aruanded hagejale teatavaks teha ning määras talle oma sellekohaste seisukohtade esitamiseks tähtaja 12. jaanuar 2018.
- 49 Hageja ja parlament vastasid 8. jaanuaril 2018 küsimustele, mille Üldkohus oli menetlust korraldavate meetmetena neile esitanud, ja edastasid dokumendid, mida Üldkohus oli palunud neil esitada.
- 50 Hageja esitas 12. jaanuaril 2018 oma seisukohad 24. juuni 2014. aasta ja 29. oktoobri 2015. aasta aruannete kohta.
- 51 Parlament esitas 9. veebruaril 2018 oma seisukohad hageja 8. jaanuari 2018. aasta vastuste kohta ja tema 12. jaanuari 2018. aasta seisukohtade kohta, samas kui hageja esitas 10. veebruaril 2018 oma seisukohad parlamendi 8. jaanuari 2018. aasta vastuste kohta.
- 52 Parlament palus 23. märtsi 2018. aasta kirjas, et kodukorra artikli 109 kohaselt toimuks kohtukõnede ärakuulamine kinnisel kohtuistungil. Üldkohus jättis 17. aprilli 2018. aasta otsusega selle taotluse rahuldamata.
- 53 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu suuliselt esitatud küsimustele kuulati ära 3. mail 2018.
- 54 Hageja palub Üldkohtul:
- tühistada teine abistamisest keeldumise otsus ja vajaduse korral tühistada kaebuse rahuldamata jätmise otsus;
 - mõista parlamendilt tema kasuks välja 10 000 eurot või mis tahes muu summa, mida Üldkohus peab asjakohaseks hüvitiseks mittevarelise kahju eest, mida ta kandis seeläbi, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus eiras personalieeskirjade artiklis 24 ette nähtud abistamiskohustust eelkõige menetluse ülemäärase pikkuse tõttu, koos seadusjärgsete intressidega kuni selle summa lõpliku tasumise kuupäevani;
 - mõista kohtukulud välja parlamendilt.
- 55 Parlament palub Üldkohtul:
- jätta hagi põhjendamatuses tõttu rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

Hageja võimalus esitada abitaotlus pärast oma teenistuslepingu lõppemist

- 56 Sissejuhatuseks tuleb võtta seisukoht parlamendi tõstatatud argumentide suhtes, mille kohaselt abitaotluse esitamise ajal ei olnud hageja enam teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse teenistuses ning et M-i mandaat oli lõppenud, mis parlamendi sõnul tähendab, et ta ei saanud enam võtta hageja töötingimustega seoses abimeetmeid personalieeskirjade artikli 24 tähenduses ega kehtestada parlamendi praegu kehtiva kodukorra artiklite 166 ja 167 alusel karistusi M-ile.
- 57 Selles osas tuleb kõigepealt märkida, et nagu ka Euroopa Kohus on rõhutanud, on personalieeskirjade artiklis 24 viidatud abistamiskohustuse eesmärk anda ametnikele ja teenistuses olevatele töötajatele kindlustunnet praegu ja tulevikuks, et nad saaksid oma töökohustusi teenistuse üldistes huvides paremini täita. Euroopa Kohus on sellest järeldanud, et abistamiskohustus ei ole ette nähtud mitte üksnes ametnikele ja teenistuses olevatele töötajatele, vaid sellele võivad tugineda ka endised ametnikud või endised teenistujad, konkreetsel juhul Euroopa Liidu avaliku teenistuse pensionärid (vt selle kohta 12. juuni 1986. aasta kohtuotsus Sommerlatte vs. komisjon, 229/84, EU:C:1986:241, punkt 19).
- 58 Lisaks on olukorras, kus teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusele on nõuetekohaselt esitatud abitaotlus ajal, mil nii asjaomane parlamendiliikme registreeritud assistent kui ka parlamendiliige täitsid institutsioonis oma ülesandeid, juba otsustatud, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusele jääb kohustus viia läbi haldusjuurdlus väidetava psühholoogilise ahistamise asjus, olenemata sellest, kas väidetav ahistamine vahepeal lõppes või mitte, tulenevalt ühe või teise osaleja lahkumisest (vt selle kohta 6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus CH vs. parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 122), ja seega ka siis, kui pärast niisugust lahkumist ei saanud teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus enam võtta meetmeid, millele parlament käesolevas asjas viitab.
- 59 Sellise lähenemisviisi põhjenduseks oli arvesse võetud esiteks asjaolu, et haldusjuurdluse eesmärk on tuvastada faktilised asjaolud ning võtta olukorraga tutvumise järel kasutusele sobivad meetmed nii seoses juurdluse esemeks oleva juhtumiga kui ka üldiselt, selleks et järgida hea halduse põhimõtet, et vältida sellise olukorra esinemist tulevikus; teiseks, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse võimalik psühholoogilise ahistamise tunnustamine haldusjuurdluse tulemusel, mis on läbi viidud võimalik et sellise nõuandekomitee abil nagu assistentidega seotud erinõuandekomitee, võis iseenesest kasulikult mõjuda ahistatud assistendi paranemisele raviprotsessi käigus ning ohver võis seda kasutada liikmesriigi kohtus algatatud võimaliku hagi raames, mille jaoks teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusele kehtis personalieeskirjade artikli 24 alusel abistamiskohustus, mis ei lõppenud assistendi teenistusperioodi lõppedes, ning kolmandaks, et haldusjuurdluse lõpuleviimine võis vastupidi võimaldada ümber lükata väidetava ohvri süüdistusi, võimaldades hüvitada kahju, mis on sellise süüdistusega tekitatud, kui leitakse, et see ei ole põhjendatud, ja mida võidi tekitada isikule, keda peeti juurdlusmenetluses väidetavaks ahistajaks (vt 6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus CH vs. parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punktid 95, 123 ja 124).
- 60 Seega ei ole asjaolu, et käesoleval juhul ei saanud teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus abitaotluse esitamise kuupäeval enam võtta hageja töötingimustega seoses abimeetmeid personalieeskirjade artikli 24 tähenduses ja/või kehtestada parlamendi kodukorra artiklite 166 ja 167 alusel karistusi M-ile, asjakohane küsimuses, kas teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus pidi lahendama abitaotluse, olenemata sellest, et hageja ja M. olid sellest institutsioonist lahkunud, ning viima vajaduse korral lõpuni läbi haldusjuurdluse.
- 61 Sellegipoolest ei saa endine ajutine teenistuja oma teenistuslepingu lõppedes esitada mis tahes hetkel abitaotlust personalieeskirjade artikli 24 alusel. Kuivõrd personalieeskirjade artikkel 24 ega artikli 90 lõige 1 ei näe ette tähtaega, mille jooksul peab abitaotlus olema esitatud, tuleb nimelt kohaldada

nõuet, et taoline taotlus tuleb esitada mõistliku aja jooksul võrreldes ajavahemikuga, mille jooksul niisuguses taotluses väidetud faktilised asjaolud aset leidsid, mis ei saa põhimõtteliselt olla pikem kui viis aastat (vt selle kohta 8. veebruari 2011. aasta kohtuotsus *Skareby vs. komisjon*, F-95/09, EU:F:2011:9, punktid 51 ja 53).

- 62 Käesoleval juhul esitati abitaotlus paar kuud pärast vaidlusaluseid asjaolusid ja lisaks kohe pärast ajavahemikku, mille jooksul menetleti kaebusi, mille hageja oli esitanud teenistuslepingu ülesütlemist kinnitava otsuse peale ja teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse otsuste peale seoses tema esitatud arstitõendite vastuvõetavusega. Seega tuleb käesoleval juhul järeldada, et abitaotlus ei olnud esitatud hilinenult, mis tähendab, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus oleks pidanud tõepoolest selle taotluse läbi vaatama, mida ta tegi teist abistamisest keeldumise otsust vastu võttes.

Esimene nõue kaebuse rahuldamata jätmise otsuse tühistamise kohta

- 63 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt toovad vormiliselt kaebuse rahuldamata jätmise otsuse peale suunatud tühistamisnõuded kaasa Üldkohtu poole pöördumise otsuse suhtes, mille peale kaebus esitati, kui tühistamisnõuetel kui sellistel ei ole iseseisvat sisu (vt selle kohta 17. jaanuari 1989. aasta kohtuotsus *Vainker vs. parlament*, 293/87, EU:C:1989:8, punkt 8 ja 6. aprilli 2006. aasta kohtuotsus *Camós Grau vs. komisjon*, T-309/03, EU:T:2006:110, punkt 43).
- 64 Võttes arvesse, et kaebuse rahuldamata jätmise otsus üksnes kinnitab teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse keeldumist teha teises abistamisest keeldumise otsuses järeldust, et M-i käitumine hageja suhtes kuulub mõiste „psühholoogiline ahistamine“ alla personalieeskirjade artikli 12a tähenduses, mis põhjendab personalieeskirjade artikli 24 alusel esitatud abitaotluse rahuldamata jätmist, tuleb käesoleval juhul sedastada, et kaebuse rahuldamata jätmise otsuse peale suunatud tühistamisnõuetel ei ole iseseisvat sisu ning konkreetselt nende kohta ei ole seega vaja otsust langetada, isegi kui teise abistamisest keeldumise otsuse õiguspärasuse kontrolli käigus tuleb arvesse võtta kaebuse rahuldamata jätmise otsuse põhjendusi, kuna need põhjendused peavad eeldatavalt langema kokku teise abistamisest keeldumise otsuse põhjendustega (vt selle kohta 9. detsembri 2009. aasta kohtuotsus komisjon vs. Birkhoff, T-377/08 P, EU:T:2009:485, punktid 58 ja 59 ning seal viidatud kohtupraktika).

Esimene nõue teise abistamisest keeldumise otsuse tühistamise kohta

- 65 Teise abistamisest keeldumise otsuse vastu suunatud tühistamisnõude põhjenduseks esitab hageja kaks väidet: esiteks, et esineb ilmne hindamisviga ja teiseks, et rikuti personalieeskirjade artiklit 24.

Esimene väide, et esineb „ilmne hindamisviga“

- 66 Esimese väite raames kinnitab hageja, et kuna teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus keeldus nimetamast abitaotluses kirjeldatud M-i käitumist psühholoogiliseks ahistamiseks personalieeskirjade artikli 12a tähenduses, siis on teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus teinud ilmse hindamisvea. Võttes nimelt arvesse abitaotluses kirjeldatud asjaolusid, mida ei kinnita mitte ainult kolm teist M-i teenistuses olnud parlamendiliikme registreeritud assistenti, kellest kaks on samuti esitanud hagejaga samal ajal abitaotlused, vaid ka institutsioonivälised isikud ja kohtumenetluse etapis kaks teist endist parlamendi kolleegi, ei saanud teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus – nagu ta seda teises abistamisest keelduvas otsuses tegi ja hoolimata sellest, et ta ise mõõnis, et need asjaolud olid tahtlikud ja korduvad – leida, et M-i käitumine ei olnud pahatahtlik ning see ei saanud kahjustada hageja isiksust, väärikust või füüsilist või psühholoogilist terviklikkust.

- 67 Mis puudutab vaidlusluseid asjaolusid, siis leiab hageja, et teda rünnati verbaalselt eelkõige sõimuvalingute ja agressiivsete märkustega ja talle avaldati psühholoogilist survet muu hulgas vastukäivate nõuete esitamisega ning et M-i pahatahtlik käitumine ei piirdunud abitaotluses esitatud sündmustega, vaid see oli olnud pidev.
- 68 Olukorra näitlikustamiseks viitab hageja eelkõige sellele, millisel toonil nõudis M. temalt 18. oktoobril 2013. aasta lühisõnumis (SMS), mis oli saadetud seoses M-i sellise Strasbourgi (Prantsusmaa) lähetuse korraldamisega, mis hilines lennujuhtide streigi tõttu, et ta vabandaks, kasutades järgmist sõnastust: „Oleks tore, kui sa tänase jama eest vähemalt vabandaksid!!!!“ (*Mi farebbe piacere ricevere pero almeno le tue scuse per il massacro di oggi!!!*). Seejärel tugineb ta M-i lakkamatutele telefonikõnedele laupäeva, 26. oktoobri 2013. aasta õhtul, kui hageja oli oma kahe sõbraga õhtusöögil. Täpsustades küll, et tegemist oli kuupäevaga nn rohelisel nädalal, mille jooksul parlamendiliikmetel on tavaks külastada oma valimisringkonda, selgitas hageja tunnistajate toel, et M. oli telefonis meeletult röökkinud ning selle pika jada telefonikõnede lõpetuseks, mille käigus ta nimetas hagejat „lollakaks“ (*stupida*), oli ta hagejale öelnud „käi persse“ (*ma va a cagare*). Üks tunnistajatest kinnitab, et kuulis, kuidas M. kasutas hageja suhtes sõna „mörd“ (*stronza*).
- 69 Hageja viitab veel nädalavahetusele 5.–6. oktoober 2013, kui ta osales ühe oma sõbra pulmas. Sel korral oli M. hagejale korduvalt helistanud. Need kõned olid eelkõige siis, kui ta autot juhtis, pandud valjuhääldi peale kolmandate isikute juuresolekul, kes olid nõustunud esitama oma kirjalikud tunnistused. Nende tunnistajate sõnul oli M. teinud hagejale järgmisi märkusi: „Sa oled lihtsalt üks mörd! Sa oled igal nädalavahetusel ära, kord ühel, kord teisel põhjusel on sul täiesti pohhui, muule sa ei mõtle kui ainult keppimisele“ (*„Sei solo una stronza! Tutti i weekend sei via, per un motivo o per l'altro non te ne frega un cazzo, pensi solo a scopare“*); „Mörd! Sind pole kunagi nädalavahetusel siin, õelutseja ja pohhuist, muule sa ei mõtle kui ainult keppimisele“ (*Sei una stronza! Non ci sei mai il weekend, meschina e menefreghista, pensi solo a scopare*); „Sa ei peaks tegema muud, kui minu ees vabandama, kuradi pohhuist, muule sa ei mõtle kui ainult keppimisele“ (*Dovresti solo chiedermi scuzza menefreghista del cazzo, pensi solo a scopare*); „Kahjuks on asi neuronites; kui sa seda ei suuda, siis sa ei suuda [...] idiotoot“ (*Purtroppo e'una questione di neuroni; se non ce la fai non ce la fai [...] idiota*); „Sa oled tõeline tropp; kuidas sa küll aru ei saa [...] lollakas“; (*Sei proprio una cretina; ma come si fa a non capire [...] stupida*); „Sa oled lihtsalt üks sitapea [...] te olete kõik ühed ajukäbikud, kuidas ma küll kogu aeg selliste otsa satun“ (*Testa di cazzo che non sei altro [...] siete tutti degli imbecilli, come faccio io a trovare solo imbecilli*).
- 70 Hageja viitab veel nädalavahetusele 1.–3. november 2013, mille käigus ajal, kui ta oli oma kaaslasega Itaalias, ei lakanud M. talle helistamast ka hilisõhtul kuni üheni öösel. Ajal, kui hageja oli pisarais telefoni otsas, oli M. hageja kaaslasel kohaselt öelnud hagejale: „Nuta nüüd, tropp, [...] sa peaksidki põlvili maas nutma, mörd“ (*Atroche piangere, cretina [...] dovresti solo metterti in ginocchio e piangere stronza*).
- 71 Hageja viitab ka asjaolule, et 7. novembril 2013, kui ta oli haiguspuhkusel, nõudis M. järgmiselt sõnastatud SMSis, et ta tööle tuleks: „Täna on tööpäev ja sa PEAD toimikud üle andma: sind oodati kl 12, tule KOHE!!!! Sõbrannaga lõunatamine võib oodata: HÄBI SULLE!!!!“ (*Oggi è una giornata di lavoro e DEVI passare le consegne: eri attesta alle 12, vieni URGENTEMENTE !!!! Il pranzo con amica può attendere: VERGOGNATT!!!!*). Hageja selgitas, et kuna ta tööle ei ilmunud, saatis M. talle pealelõunal järgmiselt sõnastatud SMS-i: „Kahjuks pean ma su käitumisest [teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusele] teada andma!“ (*Devo, purtroppo denunciare il tuo comportamento!*).
- 72 Hageja märgib lisaks, et 13. novembril 2013 – ajal, kui ta oli haiguspuhkusel ja oli juba saanud kätte 11. novembri 2013. aasta kirja teatega tema lepingu ülesütlemisest – sai ta M-ilt järgmise sisuga SMSi: „Loodan, et sul on oma käitumise pärast sügavalt häbi: ühtegi sulle määratud ülesannet sa lõpuni ei viinud ning takistasid kabineti tööd (saades selle eest väga head palka)“ (*Spero che tu ti vergogni profondamente del tuo comportamento: non hai portato a compimento alcun compito assegnato e stai ostacolando (molto ben retribuita) l'attività dell'ufficio*). Lisaks saatis M. 29. novembril 2013 e-maili

oma tütrele, hageja sõbrannale, halvustades viimast järgmiste sõnadega: „KURADI Michela: TA RAISKAS ÄRA KOGU MU EELARVE, ET KODUS PASSIDA JA MITTE SITTAGI TEHA“ (*Guarda che MERDA la Michela: STA USANDO TUTTO IL MIO BUDGET PER RIMANERE A CASA E NON FARE UN CAZZO*).

- 73 Parlament lükkas väite põhjendamatusesse tõttu tagasi, rõhutades, et hageja viidatud telefonikõned toimusid pingete ja stressirohke töö kontekstis, et M-i teenistuses töötavad parlamendi registreeritud assistendid olid sel ajavahemikul käitunud selle parlamendiliikme suhtes väljakutsuvalt ning et kuna hageja oli M-i tütre sõbranna, siis M-i keelekasutus „ei läinud kaugemale saadiku ja hageja vahelisest lihtsast lahkelist tehtava töö üle“. Lisaks märgib parlament, et hageja oli M-i teenistuses üksnes kolme kuu pikkusel ajavahemikul, kaks sellest olid 2013. aasta suvekuud, mille jooksul M. oli oma kontorist ära. Lisaks oli hageja 25. septembril 2013 edutatud palgaastmele 5, mis koos vähemalt kahe tosina tavalisel või isegi sõbralikul toonil vahetatud SMSiga näitab, et M-i suhtumine hagejasse ei olnud negatiivne.
- 74 Sissejuhatuseks tuleb meeles pidada, et meetmete puhul, mis tuleb võtta personalieeskirjade artikli 24 kohaldamisalasse kuuluvas olukorras, sealhulgas vaadates läbi abitaotlust, mis sisaldab väiteid institutsiooni liikme poolse psühholoogilise ahistamise kohta personalieeskirjade artikli 12a tähenduses (vt 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus CH vs. parlament, F-129/12, EU:F:2013:203, punktid 54–58 ja 26. märtsi 2015. aasta kohtuotsus CN vs. parlament, F-26/14, EU:F:2015:22, punkt 42), on administratsioonil ulatuslik kaalutusõigus (15. septembri 1998. aasta kohtuotsus Haas jt vs. komisjon, T-3/96, EU:T:1998:202, punkt 54) liidu kohtu kontrolli all personalieeskirjade artikli 24 rakendamise meetmete ja vahendite valikul (24. aprilli 2017. aasta kohtuotsus HF vs. parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, punkt 48). Liidu kohtu kontroll seisneb seega ainult selle hindamises, kas asjaomane institutsioon jäi mõistlikkuse piiridesse ega kasutanud oma kaalutusõigust ilmselgelt valesti (25. oktoobri 2007. aasta kohtuotsus Lo Giudice vs. komisjon, T-154/05, EU:T:2007:322, punkt 137 ja 6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus CH vs. parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 89).
- 75 Siiski tuleb Üldkohtul esimese väite käsitlemisel kontrollida, kas teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus tegi teises abistamisest keeldumise otsuses õige järelduse, et hageja väidetud asjaolud ei kujutanud endast psühholoogilist ahistamist personalieeskirjade artikli 12a tähenduses ja seetõttu ei põhjendanud personalieeskirjade artiklis 24 viidatud abistamiskohustusest lähtuvate meetmete võtmist. Selles suhtes tuleb ka rõhutada, et personalieeskirjade artiklis 12a viidatud määratlus põhineb objektiivsel mõistel, mis – isegi kui see põhineb ametnike ja teenistujate tegude ja käitumise kvalifitseerimisel kontekstist lähtuvalt, mida ei ole alati lihtne läbi viia – ei tähenda siiski, et anda tuleb keerulisi hinnanguid, mis on sellist tüüpi, mis võivad tuleneda olemuselt majanduslikest (vt kaubanduse kaitsemeetmete kohta 7. mai 1991. aasta kohtuotsus Nakajima vs. nõukogu, C-69/89, EU:C:1991:186, punkt 86 ja 27. septembri 2007. aasta kohtuotsus Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, punkt 40), teaduslikest (vt Euroopa Kemikaali ameti (ECHA) otsuste kohta 7. märtsi 2013. aasta kohtuotsus Rütgers Germany jt vs. ECHA, T-94/10, EU:T:2013:107, punktid 98 ja 99) või ka tehnilistest (vt Ühenduse Sordiameti (CVPO) otsuste kohta 15. aprilli 2010. aasta kohtuotsus Schröder vs. CVPO, C-38/09 P, EU:C:2010:196, punkt 77) mõistetest, mis õigustaksid administratsioonile hindamisruumi andmist, kui ta kohaldab käsitletavat mõistet. Seega kui väidetakse, et eiratud on personalieeskirjade artiklit 12a, tuleb uurida, kas teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus tegi vea faktide hindamisel seoses selles sättes viidatud psühholoogilise ahistamise mõistega, mitte aga ilmse vea nende faktiliste asjaolude hindamisel.
- 76 Mis puudutab mõistet „psühholoogiline ahistamine“, siis seda määratletakse personalieeskirjade artikli 12a lõikes 3 kui „sobimatut käitumist“, mille puhul esiteks peab olema tegemist füüsilise käitumise, kõne- või kirjakeele, žestide vm tegevustega, mis leiavad aset „aja jooksul, on korduvad või süstemaatilised“, mis tähendab seda, et psühholoogilist ahistamist tuleb mõista kui protsessi, mis toimub tingimata aja jooksul ja eeldab korduvaid või pidevaid tegusid, mis on „tahtlikud“, erinevalt „kogemata asetleidvatest tegudest“. Teiseks peavad käitumine, sõnad, teod, žestid või kirjutised selle mõiste alla kuulumiseks kahjustama isiku isiksust, väärikust, füüsilist või psühholoogilist terviklikkust

(vt 13. detsembri 2017. aasta kohtuotsus HQ vs. CVPO, T-592/16, ei avaldata, EU:T:2017:897, punkt 101; vt ka 17. septembri 2014. aasta kohtuotsus CQ vs. parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, punktid 76 ja 77 ning seal viidatud kohtupraktika).

- 77 Seega ei ole vaja tuvastada, et käitumine, sõnad, teod, žestid või kirjutised oleksid toime pandud kavatsusega kahjustada isiku isiksust, väärikust, füüsilist või psühholoogilist terviklikkust. Teiste sõnadega võib psühholoogilise ahistamisega olla tegemist ka siis, kui ei ole tõendatud, et ahistaja kavatses oma tegudega tahtlikult ohvri mainet või tema töötingimusi kahjustada. Piisab sellest, kui need teod, mis pandi toime tahtlikult, töid niisugused tagajärjed objektiivselt kaasa (vt 5. juuni 2012. aasta kohtuotsus Cantisani vs. komisjon, F-71/10, EU:F:2012:71, punkt 89 ning 17. septembri 2014. aasta kohtuotsus CQ vs. parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, punkt 77 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 78 Lõpetuseks, kuna asjaomane tegu peab personalieeskirjade artikli 12a lõike 3 kohaselt olema sobimatu, järeldub sellest, et käitumise ahistamiseks kvalifitseerimiseks peab olema täidetud tingimus, et see käitumine on piisavalt objektiivne selles mõttes, et erapooletu ja mõistlik vaatleja, kes on tavapärastelt tundlik, leiaks samas olukorras, et see käitumine läheb liiale ja on laiduväärne (16. mai 2012. aasta otsus kohtuasjas Skareby vs. komisjon, F-42/10, EU:F:2012:64, punkt 65 ja 17. septembri 2014. aasta otsus CQ vs. parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, punkt 78).
- 79 Kuivõrd käesolevas kohtuasjas on küsimuse all institutsiooni liige, siis tuleb veel lisada, et selle ametikohal ei olnud M-i jaoks personalieeskirjades sätestatud kohustused ega eelkõige personalieeskirjade artiklis 12a ette nähtud psühholoogilise ahistamise keeld kindlasti otseselt siduvad.
- 80 Siiski on esiteks parlamendi asjakohasel ajal kohaldatavate, see tähendab 7. koosseisu (2009–2014) kodukorra artikli 9 lõikes 2 on sätestatud, et „[p]arlamendiliikmete käitumine põhineb vastastikusel austusel, Euroopa Liidu alusaktides sätestatud väärtustel ja põhimõtetel, tagab parlamendi väärikuse ning ei tohi ohustada parlamendi töö sujuvat toimumist ega häirida rahu ja vaikust parlamendi hoonetes“. Parlamendi 8. koosseisule (2014–2019) kohaldatava kodukorra artikli 11 lõikes 3 on siiski sõnaselge viide väärtuste ja põhimõtete osas neile, mis on eelkõige ette nähtud põhiõiguste hartas. Teiseks on teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse ülesanne igas olukorras tagada oma ametnikele ja teenistujatele nende tervise ja väärikuse kohased töötingimused.
- 81 Sellest järeldub, et nagu ka hageja ja parlament kohtuistungil kokku leppisid, panevad need parlamendi kodukorra sätted selle institutsiooni liikmetele kohustuse järgida ka psühholoogilise ahistamise keeldu, millele on viidatud personalieeskirjade artiklis 12a, kuna niisuguse käitumise keeld, mis on kehtestatud personalieeskirjade tasemel, on tegelikult inspireeritud aluslepingutes määratletud väärtustest ja põhimõtetest ning kuulub põhiõiguste harta artikli 31 alla, mille kohaselt „igal töötajal on õigus töötingimustele, mis on tema tervise, ohutuse ja väärikuse kohased“.
- 82 Olles seda täpsustanud, tuleb nentida, et käesoleval juhul on vaidlusaluseid asjaolusid – nii nagu hageja neile abitaotluses ja hagiavalduses viitab – kinnitanud ka tunnistajad ning lõppkokkuvõttes ei ole ei teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus kohtueelses menetluses ega parlament kohtumenetluses nende tõepärasust kahtluse alla seadnud. Presidendi põhjendatud otsuse kohaselt ei ole M. vaidlustanud ka faktilisi asjaolusid, mis puudutavad tema telefonikõnesid nädalavahetustel, hilisõhtul ja hageja puhkuse ajal.
- 83 Lisaks, kuigi juhuslikud sõnad või žestid – isegi kui need võivad näida sobimatutena – on küll personalieeskirjade artikli 12a lõike 3 kohaldamisalast välja jäetud (17. septembri 2014. aasta kohtuotsus CQ vs. parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, punkt 95), ei ole vaidlust selles, et käesoleval juhul ei vaidlusta parlament seda, et M-ile ette heidetud käitumine oli korduv ja tahtlik, see tähendab kavatsuslik, ning et täpsemalt tunnistab ta õigustatult, et asjaolu, et hageja täitis oma tööülesandeid vaid lühikese aja jooksul, ei saa välistada selle käitumise kuulumist personalieeskirjade artikli 12a alla.

- 84 Siiski leiavad nii teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus, asudes 29. oktoobri 2015. aasta aruannet silmas pidades samale seisukohale nagu parlamendi presidentki, kui ka parlament kostja rollis, et M-i käitumist hageja suhtes ei saa pidada parlamendiliikme sobimatuks käitumiseks oma registreeritud assistendi suhtes. Täpsemalt, esiteks ei ole karm keelekasutus ja kõrgendatud hääletoon parlamendiliikmete tegevusega seotud pingelistes olukordades haruldased. Teiseks, mis puudutab M-i vulgaarseid või isegi solvavaid märkusi hageja suhtes, siis isegi kui tegemist oli üksikjuhtumitega, võisid need parlamendi sõnul olla õigustatud kiireloomuliste tööküsimustega ja asjaoluga, et M. ei olnud rahul hageja töötulemustega, ning et tegelikult M. väljendaski ennast järsult.
- 85 Selles küsimuses tuleb märkida, et viis, kuidas M. hagejaga suhtles, eeskätt selle erakordne vulgaarsus eelkõige telefoni teel, on nii hageja isikut kui tema tööd halvustav. Samuti näib, et M. halvustas hageja tööd tema töökohal või isegi solvas teda, sealhulgas institutsioonist väljaspool olevate isikute juuresolekul. M-i käitumine, nagu see kajastub toimikus, näib seega sobimatu ning seda ei saa kuidagi pidada liidu institutsiooni liikmele omaseks, sest institutsioon on Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 31 lõike 1 alusel kohustatud tagama oma ametnikele ja teenistujatele töötingimused, mis on nende tervise, ohutuse ja väärkuse kohased.
- 86 Vastupidi sellele, mida väidab parlament, ei saa vaidlusaluse käitumise sobimatust pehmendada M-i ja hageja vaheline lähedane suhe, kuna hageja on M-i tütre sõbranna, ega ka väidetav pingeline õhkkond M-i teenistuses olevate registreeritud assistentide tiimis.
- 87 Isegi kui olekski nii, nagu M. nõuandekomitees seda sisuliselt väitis, et hageja ei täitnud oma töökohustusi M-i rahuldaval viisil; et ta oli teenistusse võetud eelkõige oma isikliku suhte tõttu M-iga või vähemalt tema tütreaga; või et hageja kavatses väidetavalt teenistusest lahkuda, kuna ta oli ise allkirjastanud enda lähetustaotlused; või et ta oli eiranud personalieeskirjade sätteid, sealhulgas oma töökohas ilma M-i teadmata jutuajamisi salvestades, ei muuda see asjaolu, et hagejal oli õigus töötingimustele, mis on tema tervise ja väärkuse kohased. Nimelt, kuigi niisugused asjaolud võivad võimaluse korral õigustada võimalikke distsiplinaarmedmeid või lepingu ülesütlemist usalduse kaotuse tõttu, ei saa need õigustada parlamendiliikme niisugust sobimatut, korduvat ja tahtlikku käitumist liidu ametniku või teenistuja suhtes, ja igal juhul lasub teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusel personalieeskirjade artikli 24 alusel koostoimes põhiõiguste harta artikli 31 lõikega 1 ja personalieeskirjade artikliga 12a kohustus tagada ametnikele ja teenistujatele töötingimused, mis on nende tervise ja väärkuse kohased, ja eelkõige töökeskkond, mis ei sea neid mis tahes vormis ahistamise – ei psühholoogilise ega seksuaalse ahistamise – ohtu.
- 88 Mis puudutab parlamendi väidet selle institutsiooni liikmete tegevuse lahutamatuks osaks oleva kõrge stressitaseme kohta, eelkõige nende tegevuse püsiva iseloomu tõttu, mis nende jaoks tähendab, et vajaduse korral tuleb töötada nädalavahetustel ja vahel isegi puhkuse ajal, mis seetõttu õigustab nõuet, et parlamendiliikmete registreeritud assistendid oleksid kättesaadavad ka väljaspool tavapäraseid tööpäevi ja -tunde, siis tuleb märkida, et käesoleval juhul ei käsitleta tingimata asjaolu, et M. võttis hagejaga ühendust väljaspool nimetatud töötunde ja -päevi, vaid sisuliselt M-i sobimatut käitumist mitte ainult töökohal töötaja jooksul, vaid ka hageja puhkeajal, eelkõige seda, millisel toonil ja kui vulgaarselt toimus suhtlus telefoni teel pidevalt ja viisil, mis sekkus selle assistendi eraellu.
- 89 Eeltoodust ilmneb, et tehes teises abistamisest keeldumise otsuses järelduse, et M-i käitumine käesoleval juhul ei olnud sobimatu personalieeskirjade artikli 12a tähenduses, tegi teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus selles sättes toodud määratlusega seoses hindamisvea, mis on pealegi ilmne.
- 90 Mis puudutab küsimust, kas selle käitumisega võidi kahjustada hageja isiksust, väärkust või füüsilist või psühholoogilist terviklikkust personalieeskirjade artikli 12a tähenduses, siis on samuti ilmne, et tehes teises abistamisest keeldumise otsuses järelduse, et käesoleval juhul see nii ei olnud, tegi teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus selles sättes viidatud määratlusega seoses hindamisvea, mis on pealegi ilmne.

- 91 Arvestades hageja suhtes pidevalt kasutatud erakordselt vulgaarseid märkusi, nende solvavat iseloomu ning hageja enda ja tema töö kvaliteedi ilmselget halvustamist, mida need märkused endas silmnähtavalt kandsid, ei saanud teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus järeldada, et M-i niisugune sobimatu käitumine hageja isiksust, väärikust või füüsilist või psühholoogilist terviklikkust ei kahjustanud.
- 92 Pealegi, isegi kui meditsiiniekspertide arvamused ei saa iseenesest tõendada, et *de iure* on tegemist ahistamise või institutsiooni eksimusega, mis puudutab viimase hoolitsemiskohustust (vt 6. veebruari 2015. aasta kohtuotsus BQ vs. kontrollikoda, T-7/14 P, EU:T:2015:79, punkt 49; 16. mai 2017. aasta kohtuotsus CW vs. parlament, T-742/16 RENV, ei avaldata, EU:T:2017:338, punkt 69 ja 6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus CH vs. parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 92), siis võisid käesolevas asjas esitatud arstitõendid kinnitada, et hageja psühholoogilist terviklikkust tegelikult kahjustati.
- 93 Kõigist eeltoodud kaalutlustest lähtuvalt leiab Üldkohus, et tavapäraselt tundlik ning parlamendiliikmete ja nende assistentide konkreetse töö kontekstiga kursis olev väline vaatleja oleks järeldanud, et käesolevas asjas käsitletav M-i käitumine läks liiale ja oli laiduväärne ning võis kahjustada hageja isiksust, väärikust või füüsilist ja psühholoogilist terviklikkust.
- 94 Seetõttu tuleb esimese väitega nõustuda.

Teine väide, et on rikutud personalieeskirjade artiklit 24

- 95 Teise tühistamisväite põhjenduseks väidab hageja, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus eiras personalieeskirjade artiklist 24 tulenevat abistamiskohustust esiteks sellega, et ta ei tegutsenud haldusjuurduse avamiseks hoolsalt ja kiiresti ning selles kontekstis jättis asja esitamata nõuandekomiteele, mis viis selleni, et menetlus venis mitu kuud; teiseks ei tegutsenud ta nõuetekohase hoolsusega, mida näitab asjaolu, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus ootas esimese kaebuse rahuldamist, enne kui ta lõpuks otsustas avada haldusjuurduse, ja kolmandaks edastas ta presidendi põhjendatud otsuse aadressile, kus hageja enam ei elanud, mis põhjustas veel kahekuulise hilinemise. Hageja kritiseerib seega viivitusi teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse erinevate otsuste vastuvõtmisel, mille tagajärjel esitas ta riigisisesele kohtule hagi M-i vastu hiljem, sest hageja pidas selle riigisisese hagi huvides vajalikuks, et tal oleks võimalik tugineda sellele, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus tunnistas ametlikult väidetava psühholoogilise ahistamise esinemist.
- 96 Parlament palub see väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata, viidates abitaotluse läbivaatamise kestuse osas eelkõige sellele, et seda tuleb arvestada alles alates 2. juuni 2015. aasta otsusest, millega rahuldati hageja kaebus esimese abistamisest keeldumise otsuse peale.
- 97 Selles osas tuleb märkida, et kuna teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusele või vastavalt olukorrale institutsiooni ametisse nimetavale asutusele esitatakse personalieeskirjade artikli 90 lõike 1 alusel abitaotlus personalieeskirjade artikli 24 tähenduses, peab ta abistamiskohustusest tulenevalt ja olukorras, kus ta seisab silmitsi talituse korra ja rahu seisukohast sobimatu juhtumiga, sekkuma piisavalt jõuliselt ning vastama juhtumi asjaoludest tulenevalt vajaliku kärmuse ning hoolsusega, et tuvastada asjaolud ning võtta sellest tulenevalt juhtumist ülevaadet omades vajalikud meetmed. Selleks piisab, kui ametnik või teenistuja, kes taotleb oma institutsioonilt kaitset, esitab esialgsed tõendid selle rünnaku tegeliku toimumise kohta, mille objektiks ta väidab end olevat. Kui niisugused tõendid on olemas, peab asjaomane institutsioon võtma sobivad meetmed, eelkõige lastes läbi viia haldusjuurduse, et tuvastada koostöös kaebuse esitajaga kaebuse aluseks olevad asjaolud (26. jaanuar 1989. aasta kohtuotsus Koutchoumoff vs. komisjon, 224/87, EU:C:1989:38, punktid 15 ja 16; 24. aprilli 2017. aasta kohtuotsus HF vs. parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, punkt 46 ja 6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus CH vs. parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 87).

- 98 Kui väidetakse, et on toimunud ahistamine, toob abistamiskohustus administratsioonile eelkõige kaasa kohustuse analüüsida põhjalikult, kiirelt ning täiesti konfidentsiaalselt abitaotlust, milles ahistamisele viidatakse, ning teavitada selle esitajat taotluse kohta tehtavast otsusest (24. aprilli 2017. aasta kohtuotsus HF vs. parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, punkt 47; 27. novembri 2008. aasta kohtuotsus Klug vs. EMEA, F-35/07, EU:F:2008:150, punkt 74 ja 6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus CH vs. parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 88).
- 99 Seoses meetmetega, mis tuleb võtta olukorras, mis nagu käesolev juhtum kuulub personalieeskirjade artikli 24 kohaldamisalasse, on administratsioonil personalieeskirjade artikli 24 kohaldamise meetmete ja vahendite valikul ulatuslik kaalutusõigus, mille kasutamist kontrollib liidu kohus (15. septembri 1998. aasta kohtuotsus Haas jt vs. komisjon, T-3/96, EU:T:1998:202, punkt 54; 25. oktoobri 2007. aasta kohtuotsus Lo Giudice vs. komisjon, T-154/05, EU:T:2007:322, punkt 137 ja 6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus CH vs. parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 89).
- 100 Selles suhtes tuleb kõigepealt kõrvale jätta hageja kriitika seoses asjaoluga, et tal tuli esitada esimene kaebus enne seda, kui tema väitel oli haldusjuurdlus avatud. Nimelt esiteks, kui teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus pöördus hageja juhtumiga esimest korda 22. mail 2014 nõuandekomitee poole, avas see asutus selle juhtumi nimetatud üksusele usaldades esimese haldusjuurdluse, mille käigus komitee kuulas üle hageja, M-i ja kaks teist parlamendiliikme registreeritud assistenti. Teiseks ei saa hageja teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusele peasekretäri isikus ette heita, et see rahuldab tema kaebuse, otsustades tema juhtumi uuesti sellele komiteele esitada. Lisaks, võttes arvesse teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse ulatuslikku kaalutusõigust personalieeskirjade artikli 24 rakendamise meetmete ja vahendite valikul, ei saa asjaolu, et peasekretär selle kaebuse rahuldab, olla võrdväärne sellega, kui viimatinimetatu tunnistab ilmset hindamisviga, mis mõjutab esimest abistamisest keeldumise otsust.
- 101 Mis puudutab abitaotluse läbivaatamise üldist tähtaega käesoleval juhul, siis tuleb meeles pidada, et kuna personalieeskirjades ei ole konkreetset sätet tähtaja kohta, mille jooksul administratsioon peab haldusjuurdluse läbi viima – eeskätt psühholoogilise ahistamise juhtumil, siis peab teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus järgima selles valdkonnas mõistliku aja põhimõtet (vt selle kohta 24. aprilli 2017. aasta kohtuotsus HF vs. parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, punktid 59 ja 62). Sellega seoses peab liidu asjaomane institutsioon või asutus haldusjuurdluse läbiviimisel järgima seda, et iga akt võetakse vastu mõistliku aja jooksul pärast sellele eelnenud akti (vt 10. juuni 2016. aasta kohtuotsus HI vs. komisjon, F-133/15, EU:F:2016:127, punkt 112 ja seal viidatud kohtupraktika) ning vastupidi parlamendi väidetule ei saanud asjaolu, et hageja ja M. olid institutsioonist lahkunud, vabastada teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutust tema kohustusest tegutseda abitaotluse läbivaatamisel kiiresti, eelkõige arvestades personalieeskirjade artikli 24 alusel talle seatud eesmärgi, mis on esile toodud eespool punktides 97 ja 98.
- 102 Selles suhtes näib, et käesoleval juhul on teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus oma abistamiskohustust täites eiranud personalieeskirjade artiklist 24 tulenevat nõuet tegutseda kiiresti. Nimelt pärast seda, kui kvestorite kogu oli 15. juulil 2014 võtnud vastu oma järeldused, ootas teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus kuni 12. novembrini 2014 ehk ligi neli kuud, et teha otsus abitaotluse rahuldamata jätmise kohta, mille peasekretär edastas lõpuks 2. juunil 2015, tehes otsuse 12. veebruari 2015. aasta kaebuse kohta. Kuigi hageja kaebus rahuldati sellisel kujul 2. juunil 2015, andis teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus alles 22. detsembril 2015 ehk rohkem kui kuus kuud hiljem talle üle presidendi põhjendatud otsuse, mis tugines nõuandekomitee teisel, 29. oktoobri 2015. aasta aruandel, kes pealegi ei olnud pidanud vajalikuks erinevaid osalejaid uuesti ära kuulata; sellised ärakuulamised oleksid selgitanud kuuekuulist viivitust.
- 103 Lisaks, sõltumata parlamendi argumendist, mille kohaselt hageja ei olnud sel ajal andnud teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutusele oma uut aadressi, on ilmne, et vaatamata sellele, et hageja oli kohtueelseks menetluseks, sealhulgas eespool punktides 11 ja 13 viidatud kaebuste esitamiseks võtnud endale õigusnõustajad, saatis teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus

presidendi põhjendatud otsuse aadressile, kus hageja enam ei elanud ja alles 25. veebruaril 2016 võttis ta samme selleks, et see otsus hagejale õigusnõustajate kaudu kätte toimetada, mis tähendab täiendavat kahekuulist viivitust abitaotluse läbivaatamisel.

- 104 Sellegipoolest ei saa asjaolu, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus jättis hoolitsemiskohustust rikkudes personalieeskirjade artikli 24 kohasele abitaotlusele nõutud kiirusega vastamata, mis võib küll kaasa tuua asjaomase institutsiooni vastutuse hagejale tekitatud võimaliku kahju eest, iseenesest mõjutada personalieeskirjade artikli 24 alusel teise abistamisest keeldumise otsuse õiguspärasust. Nimelt saab abitaotlusele mõistliku tähtaja jooksul vastamise põhimõtte rikkumine iseenesest õigustada haldusmenetluse tulemusel võetud otsuse – nagu teine abistamisest keeldumise otsus – tühistamist ainult siis, kui ülemäära pikk aeg võib mõjutada haldusmenetluse tulemusel võetud otsuse sisu (vt selle kohta 13. detsembri 2000. aasta kohtumäärus SGA vs. komisjon, C-39/00 P, EU:C:2000:685, punkt 44; 6. detsembri 2012. aasta kohtuotsus Füller-Tomlinson vs. parlament, T-390/10 P, EU:T:2012:652, punkt 116 ja 18. mai 2009. aasta kohtuotsus Meister vs. OHMI, F-138/06 ja F-37/08, EU:F:2009:48, punkt 76 ja seal viidatud kohtupraktika), mis käesoleval juhul nii ei ole.
- 105 Seega on käesoleval juhul teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse poolt abitaotluse nõutud kiirusega läbi vaatamata jätmise puhul tegemist kindlalt personalieeskirjade artikli 24 rikkumisega ja seetõttu tuleb seda võtta arvesse kahju hüvitamise nõuete raames, kuid iseenesest ei saa see õigustada teise abistamisest keeldumise otsuse tühistamist.
- 106 Neil asjaoludel tuleb teine väide osaliselt põhjendamatusena ja osaliselt ainetuse tõttu tagasi lükata.
- 107 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes ja ilma, et oleks vaja teha otsust hageja nõude osas kohustada parlamenti esitama algselt kvestoritele edastatud aruande projekt, tuleb rahuldada hageja nõue tühistada teine abistamisest keeldumise otsus, mida on täiendatud kaebuse rahuldamata jätmise otsusega, kuna teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus on teinud käesolevas asjas hindamisvea seoses sellega, kas M-i käitumine kujutas endast psühholoogilist ahistamist personalieeskirjade artikli 12a tähenduses.

Kahju hüvitamise nõue

- 108 Kahju hüvitamise nõuete raames palub hageja Üldkohtul kohustada parlamenti hüvitama mittevaraline kahju, mis talle tekitati sellega, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus eiras personalieeskirjade artiklis 24 ette nähtud abistamiskohustust eelkõige menetluse ülemäärase pikkuse tõttu, mis hoidis teda ebakindlas ja ärevas olukorras, takistas tal alustamast oma psühholoogilise tervenemisega ning jättis ta ilma abist, mida ta vajab riigisisesele kohtule M-i vastu hagi esitamiseks. See mittevaraline kahju eristub teise abistamisest keeldumise otsuse õigusvastasusest, mis oli esimese väite sisu. Seetõttu ei saa niisugust mittevaralist kahju hüvitada pelgalt teise abistamisest keeldumise otsuse tühistamisega.
- 109 Parlament palub jätta kahju hüvitamise nõuded rahuldamata.
- 110 Sissejuhatava märkusena, mis puudutab M-i kõnealuse käitumisega hagejale väidetavalt tekitatud mittevaralist kahju, millele hageja viitab oma menetlusdokumentides, tuleb meelde tuletada, et personalieeskirjade artikli 24 esimese lõigu kohaselt aitab liit iga ametnikku, „eelkõige menetluses sellise isiku vastu, kes esineb ähvarduste, solvavate või laimavate tegude või rünnakutega isiku või omandi vastu, mille all ametnik või tema pereliige kannatab ametniku ametiseisundi ja kohustuste tõttu“. Lisaks on personalieeskirjade artikli 24 teises lõigus sätestatud, et „liit kompenseerib ametnikule sellistel juhtudel kantud kahju niivõrd, kuivõrd töötaja ise ei ole teadlikult ega raske hooletuse tõttu kahju tekitanud ega ole saanud hüvitist kahju põhjustanud isikult“.

- 111 Sellega seoses näeb personalieeskirjade artiklis 24 viidatud abistamiskohustus ette ametnike ja teenistujate kaitsmise nende institutsiooni poolt kolmandate isikute tegude eest, mitte institutsiooni enda aktide eest, mille kontrollimine on hõlmatud teiste personalieeskirjade sätetega (17. detsembri 1981. aasta kohtuotsus *Bellardi-Ricci jt vs. komisjon*, 178/80, EU:C:1981:310, punkt 23 ja 9. septembri 2016. aasta kohtuotsus *De Esteban Alonso vs. komisjon*, T-557/15 P, ei avaldata, EU:T:2016:456, punkt 45). Sellegipoolest võib selle sätte tähenduses muid ametnikke või teenistujaid või liidu institutsiooni liikmeid nagu M. vaadelda kui kolmandaid isikuid (vt selle kohta 14. juuni 1979. aasta kohtuotsus *V. vs. komisjon*, 18/78, EU:C:1979:154, punkt 15).
- 112 Seega seoses mittevaralise kahjuga, mis M-i käitumine hagejale väidetavalt tekitas, peab hageja personalieeskirjade artikli 24 teise lõiguga kooskõlas tõepoolest – nagu ta isegi märkis – nõudma kõigepealt niisuguse kahju hüvitamist riigisisises kohtus kahju hüvitamise nõude esitamisega, kuna on selge, et personalieeskirjade selle sätte kohaselt võib alles siis, kui niisugust kahju ei saa hüvitada, lugeda teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse solidaarselt vastutavaks niisuguste selle sätte tähenduses „kolmandate“ isikute tegudega hagejale põhjustatud kahju hüvitamise eest.
- 113 Siiski tuleb täpsustada, et abistamiskohustusest tulenevalt võis teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuselt juba nõuda hageja abistamist eelkõige finantsiliselt niisuguse hüvitise taotlemisel, (vt selle kohta 12. detsembri 2013. aasta kohtuotsus *CH vs. parlament*, F-129/12, EU:F:2013:203, punkt 57), selleks et käesoleval juhul „institutsiooni osalusega“ kohtumenetluse abil tunnistaks, et tema ametiseisundi ja kohustuste tõttu teda puudutav tegevus, mis oli abitaotluse põhjenduseks, on ebaseaduslik ja annab aluse hüvitise väljamõistmiseks riigisisises kohtus (vt selle kohta 9. septembri 2016. aasta kohtuotsus *De Esteban Alonso vs. komisjon*, T-557/15 P, ei avaldata, EU:T:2016:456, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 114 Nendele täpsustustele lisaks tuleb meelde tuletada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale võib niisuguse õigusvastase akti nagu teine abistamisest keeldumise otsus tühistamine ise kujutada endast adekvaatset ja põhimõtteliselt piisavat hüvitist igasuguse mittevaralise kahju eest, mida see akt võis põhjustada. Nii ei ole see siiski juhul, kui hageja tõendab, et ta kandis mittevaralist kahju, mis on tühistamise aluseks olnud õigusvastasusest eraldiseisev ja mida ei ole võimalik tühistamisega täielikult hüvitada (vt selle kohta 6. juuni 2006. aasta kohtuotsus *Girardot vs. komisjon*, T-10/02, EU:T:2006:148, punkt 131; 16. mai 2017. aasta kohtuotsus *CW vs. parlament*, T-742/16 RENV, ei avaldata, EU:T:2017:338, punkt 64 ja 19. mai 2015. aasta kohtuotsus *Brune vs. komisjon*, F-59/14, EU:F:2015:50, punkt 80).
- 115 Käesoleval juhul põhineb mittevaraline kahju, millele hageja viitab, mitte teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse hindamisveal, mis on teise abistamisest keeldumise otsuse tühistamist puudutava esimese väite ese, vaid sellel, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus eiras personalieeskirjade artiklis 24 sätestatud abistamiskohustust, mis on teise tühistamist puudutava väite ese.
- 116 Sellega seoses tuleb märkida, et teise väite läbivaatamise käigus tuvastas Üldkohus, et teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus oli eiranud oma abistamiskohustust eelkõige seeläbi, et ei vaadanud abitaotlust piisavalt kiiresti läbi, kuid et niisugune rikkumine ei saa kaasa tuua teise abistamisest keeldumise otsuse tühistamist sellel põhjusel.
- 117 Neil asjaoludel tuleb sedastada, et mittevaraline kahju, millele hageja viitab, on eraldatav teise abistamisest keeldumise otsuse tühistamise aluseks olevast rikkumisest ehk hindamisveast, ning et igal juhul ei saa selle tühistamisega seda kahju täielikult hüvitada.
- 118 Arvestades eelkõige muutusi teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutuse seisukohtades, mis viisid selleni, et asi saadeti teist korda nõuandekomiteele, ning rohkem kui kaheaastast ebamõistlikku aega, mida teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus vajab abitaotluse läbivaatamiseks, pannes hageja ebakindlasse olukorda ja takistades või vähemalt tekitades viivituse M-i suhtes kohtusse pöördumisel,

leiab Üldkohus käesoleva juhtumi asjaoludel, et hagejale tekitatud mittevaralist kahju on õiglaselt hinnatud, määrates selle kindlaks *ex aequo et bono* ja vastavalt hageja esitatud nõuetele 10 000 euro suuruses summas.

- 119 Mis puudutab hageja nõuet, et saadud hüvitisele lisanduks võimaluse korral viivitusintress Euroopa Keskpanga (EKP) poolt kehtestatud määras, siis leiab Üldkohus, et sellega tuleb nõustuda ning kuna puudub märge kuupäeva kohta, alates millest see viivitusintress peaks jooksuma, siis tuleks selleks kuupäevaks võtta käesoleva kohtuotsuse kuulutamise päev (vt selle kohta 16. mai 2017. aasta kohtuotsus *CW vs. parlament*, T-742/16 RENV, ei avaldata, EU:T:2017:338, punkt 67 ja 6. oktoobri 2015. aasta kohtuotsus *CH vs. parlament*, F-132/14, EU:F:2015:115, punkt 127).
- 120 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb teine abistamisest keeldumise otsus tühistada hindamisvea tõttu, mis seda otsust mõjutab, ja mõista parlamendilt hageja kasuks välja talle tekitatud mittevaralise kahju hüvitiseks 10 000 eurot, millele lisandub alates käesoleva kohtuotsuse kuulutamise päevast viivitusintress, mida arvutatakse EKP poolt põhilistele refinantseerimistingutele kehtestatud määras.

Kohtukulud

- 121 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hageja on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja parlament on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista parlamendilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (esimene koda)

otsustab:

- 1. Tühistada Euroopa Parlamendi 30. juuni 2016. aasta otsus, millega selle institutsiooni teenistuslepingute sõlmimise pädevusega asutus jättis rahuldamata abitaotluse, mille Michela Curto oli esitanud 14. aprillil 2014.**
- 2. Mõista parlamendilt M. Curto kasuks välja talle tekitatud mittevaralise kahju hüvitiseks 10 000 eurot, millele lisandub alates käesoleva kohtuotsuse kuulutamise päevast viivitusintress, mida arvutatakse Euroopa Keskpanga (EKP) poolt põhilistele refinantseerimistingutele kehtestatud määras.**
- 3. Mõista kohtukulud välja parlamendilt.**

Pelikánová

Nihoul

Svenningsen

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 13. juulil 2018 Luxembourgis.

Allkirjad